

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia. Metsävähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että jatkossa metsävähennyksen määrä olisi enintään 75 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Lisäksi metsävähennyksen enimmäismäärä olisi 75 prosenttia metsäkiinteistöjen yhteenlasketuista hankintamenoista. Metsän luovutusvoiton määrää laskettaessa luovutusvoittoon lisättäisiin jatkossa metsävähennyksen määrä, kuitenkin enintään määrä, joka vastaisi 75 prosenttia luovutettavan metsän hankintamenosta.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2026 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Metsän luovutusvoittoa koskevaa säännöstä sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran vasta vuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
3 Tavoitteet	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
4.1 Ehdotukset	5
4.2 Pääasialliset vaikutukset	6
4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen	6
4.2.2 Vaikutukset verovelvollisiin, metsämarkkinoihin, ilmastoon ja ympäristöön	7
4.2.3 Vaikutukset viranomaisen toimintaan	8
5 Lausuntopalaute	8
6 Säännöskohtaiset perustelut	8
7 Suhde talousarvioesitykseen	9
8 Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUS	10
Laki tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta	10
LIITE	12
RINNAKKAISTEKSTI	12
Laki tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta	12

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Ehdotettu muutos perustuu pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka mukaan metsävähennystä korotetaan 15 prosenttiyksiköllä.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa [https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnusella VM033:00/2024](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnusella/VM033:00/2024).

2 Nykytila ja sen arviointi

Tuloverolain (1535/1992) 46 §:n 8 momentin mukaan metsän luovutusvoiton määrää laskettaessa luovutusvoittoon lisätään 55 §:n nojalla tehdyn metsävähennyksen määrä, kuitenkin enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luovutettavan metsän hankintamenosta.

Tuloverolain 48 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan omaisuuden luovutuksesta saatu voitto ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollinen luovuttaa harjoittamaansa maatalouteen tai metsätalouteen kuuluvaa kiinteää omaisuutta, avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön osuuden taikka sellaisen yhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka oikeuttavat vähintään 10 prosentin omistusosuuteen mainitussa yhtiössä ja saajana on joko yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa hänen lapsensa tai tämän rintaperillinen taikka hänen sisarensa, veljensä, sisarpuolensa tai velipuolensa ja jos omaisuus on ollut yhteensä yli 10 vuotta verovelvollisen tai hänen ja sellaisen henkilön omistuksessa, jolta hän on saanut sen vastikkeettomasti.

Tuloverolain 55 §:n mukaan luonnollisella henkilöllä, kuolinpesällä ja näiden muodostamalla verotusyhtymällä sekä yhteisellä on oikeus tehdä metsävähennys maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ennen 56 §:ssä tarkoitettujen vähennysten tekemistä. Yhteismetsällä on kuitenkin oikeus metsävähennyksen tekemiseen verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.

Metsävähennyksen määrä on enintään 60 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Verovelvollisen verovuonna ja aikaisempina verovuosina tekemien metsävähennysten yhteismäärä vähennettynä määrällä, joka tuloverolain 46 §:n 8 momentin nojalla on lisätty metsän veronalaiseen luovutusvoittoon, ei saa ylittää 60 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsävähennykseen oikeuttavien metsien yhteenlaskettujen hankintamenojen määrästä.

Metsän hankintamenona pidetään metsän osuutta kiinteistön hankintamenosta. Jos kiinteistön omistusoikeus siirtyy edelleen vastikkeettomalla saannolla, verovelvollisella on sama oikeus metsävähennyksen tekemiseen kuin edellisellä omistajalla olisi ollut. Jos vastikkeettomalla saannolla siirtyy osa luovuttajan omistamista kiinteistöistä, siirtyvän metsävähennysoikeuden määrä vastaa saannon kohteena olevan metsän hankintamenon suhteellista osuutta luovuttajan metsävähennyksen perusteena olevien hankintamenojen kokonaismäärästä.

Metsävähennys tehdään verovelvollisen vaatimuksesta, ja hänen tulee sitä vaatiessaan esittää selvitys sen edellytyksistä. Verovuonna tehtävän metsävähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

Metsätilan markkina-arvosta huomattava osa määräytyy sen mukaan, onko tilalla hakkuukelpoista puustoa. Juuri päätehakatun puuttoman metsätilan arvo on käytännössä pelkän maapohjan arvo, ja runsaspuustoisien hakkuukypsien tilan arvon määrittelee sillä olevan puuston arvo.

Metsävähennyksen tarkoituksena on mahdollistaa puuston hankintamenon vähentäminen verotuksessa, jotta puunmyyntituloista voidaan vähentää tulon hankkimisesta aiheutuneet menot. Selvin esimerkki puuston hankintamenon vähentämismahdollisuuden tarpeellisuudesta on tilanne, jossa vastikään hankitulta metsätilalta myydään kaikki tilalla olevat puut. Ilman metsävähennystä tai muuta vastaavaa keinoa puuston hankintamenon vähentämiseksi puunmyyntitulo olisi käytännössä kokonaan (mahdollisilla hakkuukuluilla vähennettynä) veronalaista tuloa. Metsäkiinteistön hankintameno ei puunmyynnin johdosta alenisi, vaan se sisältäisi edelleen hakkuukypsän puuston arvon maapohjan arvon lisäksi. Mikäli verovelvollinen tämän jälkeen kohtuullisen pian myisi metsäkiinteistönsä, syntyisi mynnistä väistämättä huomattava luovutustappio, koska metsätilan markkina-arvo olisi hakkuukypsän puuston arvon verran pienempi, ja muodostuisi käytännössä pelkästä maapohjan arvosta. Siten verotuksessa syntyisi ensin huomattava määrä tuloa (puunmyyntitulo), ja sen jälkeen huomattava tappio (metsäkiinteistön luovutustappio), eikä tappiota voisi vähentää tuloa vastaan, jos metsän myynti tapahtuisi vasta puukauppaa seuraavana vuonna.

Vastaavasti jos verovelvollinen on hankkinut täysin puuttoman metsäkiinteistön, istuttanut sille puut ja hoitanut tilaansa vuosikymmenten ajan ennen puuston myyntiä, ei metsäkiinteistön hankintameno sisällä lainkaan puuston hankintamenoa. Tällaisessa tilanteessa puun myyntitulon tulisi olla kokonaan veronalaista tuloa, koska puuston arvo on kehittynyt kokonaisuudessaan verovelvollisen metsänhoidollisten toimien ansiosta metsäkiinteistön omistusaikana.

Koska metsätalouteen ja puun myyntiin liittyvät tilanteet vain hyvin harvoin ovat edellä kuvatulla tavalla selkeitä ja yksiselitteisiä tulon muodostumisen kannalta, on metsäverotuksessa pyritty kaavamaisella metsävähennyksellä ratkaisemaan puuston hankintamenon vähentäminen. Metsävähennyksen määrän tulisi siten vastata sitä, mikä osuus hankittavan metsäkiinteistön arvosta on keskimäärin kohdistettavissa puustolle.

Maanmittauslaitoksen viimeisimpään metsän hintatutkimukseen Metsän hinta Suomessa 2015–2016¹ liittyvän aineiston perusteella Maanmittauslaitos on arvioinut, että vuosina 2015–2016 muiden kuin sukulaisten välisissä pelkästään metsää sisältävissä yli 10 hehtaarin metsätilakaupoissa kauppahinnasta keskimäärin noin 9 prosenttia on muodostunut maapohjan arvosta, ja vastaavasti keskimäärin noin 91 prosenttia tilalla olevan puuston arvosta. Maanmittauslaitos on myös arvioinut käytössään olevan vuosia 2022–2024 koskevan metsätilojen kauppahinta-aineiston perusteella, että kyseisinä vuosina tilojen kauppahinnat ovat muodostuneet hyvin saman kaltaisesti kuin vuosina 2015–2016. Yhtä tarkkoja keskimääräisiä prosenttiosuuksia ei uudemman aineiston perusteella kuitenkaan ole voitu laskea, koska uudemmassa aineistosta ei saa erotettua maan arvon ja taimikon arvon osuuksia. Uudemmassa aineistossa maapohjan ja taimikon yhteenlaskettu prosenttiosuus kauppahinnasta on ollut keskimäärin noin 18 prosenttia. Puuston hakkuu- ja odotusarvot muodostavat keskimäärin

¹ [Metsän hinta Suomessa 2015–2016](#).

hieman yli 80 prosenttia kauppahinnasta niin uudessa kuin vanhassa aineistossakin. Vanhassa aineistossa taimikon arvo muodostaa keskimäärin noin 10 prosenttia kauppahinnasta.

Kun otetaan huomioon, että puuston arvo muodostaa jopa yli 90 prosenttia metsätilan markkina-arvosta, vaikuttaa voimassa oleva metsävähennys alimitoitettulta, kun vain 60 prosenttia metsätilan hankintamenosta luetaan mukaan metsävähennyspohjaan. Toisaalta, koska metsävähennyspohjaa muodostuu myös täysin puuttomana hankitusta metsätilasta, ei metsävähennysprosentin tulisi olla suoraan puuston arvon keskimääräistä prosenttiosuutta vastaava osuus metsätilan hankintamenosta, vaan hieman alempi. Puuttoman metsätilan markkina-arvo toisaalta on alhainen verrattuna vastaavan kokoiseen runsaspuustoiseen metsätilaan, joten absoluuttisesti puuttoman metsätilan hankinta ei kasvata metsävähennyspohjaa merkittävästi.

Luovutettaessa metsävähennyspohjan laskennassa mukana ollut metsäkiinteistö, lisätään vähennetyn metsävähennyksen määrä kiinteistön luovutusvoittoon. Tällä estetään, ettei metsäkiinteistön hankintamenoa vähennetä verotuksessa kahteen kertaan. Jos lisäystä ei tehtäisi, voisi osan kiinteistön hankintamenosta vähentää ensin metsävähennyksenä ja myöhemmin vielä luovutusvoittoverotuksessa.

Mikäli metsätila luovutetaan tuloverolain 48 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisena sukupolvenvaihdosluovutuksena, on luovutusvoitto kokonaisuudessaan verovapaa. Tällöin ei aiemmin vähennettyä metsävähennystä lisätä veronalaiseen luovutusvoittoon. Tilanne on vastaava, kuin esimerkiksi luovutettaessa maatalouden kiinteää omaisuutta sukupolvenvaihdosluovutuksena, jolloin luovutuksen kohteena olevalla kiinteistöllä sijaitsevasta rakennuksesta tehtyjä poistoja ei lisätä luovutusvoittoon. Oikeuskirjallisuudessa² on esitetty, että näiden kahden säännöksen yhdistelmän mukainen lopputulos olisi verojärjestelmän porsaanreikä. Metsävähennysjärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 1993 alusta, ja sekä metsävähennystä koskeva 55 § että sukupolvenvaihdoshuojennusta koskeva 48 §:n 1 momentin 3 kohta tulivat voimaan samaan aikaan, koska ne sisältyivät tuolloin säädettyyn uuteen tuloverolakiin. Kun otetaan huomioon, että molemmat säännökset on säädetty samassa yhteydessä, olisi erikoista, jos lopputulos ei olisi ollut tarkoitettu, erityisesti, kun kyseessä olevat säädökset eivät ole millään tavalla monimutkaisia.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on kannustaa metsänomistajia aktiivisen metsätalouden harjoittamiseen ja turvata metsäteollisuuden raakapuun saatavuus korottamalla metsävähennystä hallitusohjelman mukaisesti 15 prosenttiyksiköllä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että metsävähennystä korotetaan siten, että jatkossa metsävähennyksen enimmäismäärä olisi 75 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsäkiinteistöjen yhteenlasketuista hankintamenoista. Tämä vastaisi nykyistä paremmin

² Kalle Isotalo, Esko Linnakangas: Verotuet, verosanktiot ja eriarvo tulo- ja varallisuusverotuksessa s. 437-440, [Verotuet, verosanktiot ja eriarvo tulo- ja varainverotuksessa](#).

puuston arvon osuutta metsätilan markkina-arvosta tilan vaihtaessa omistajaa riippumattomien osapuolten välisessä kaupankäynnissä markkinoilla.

Lisäksi ehdotetaan, että metsävähennyksen määrä olisi enintään 75 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Ehdotus mahdollistaisi puuston hankintamenon vähentämisen nykyistä aiemmin verotuksessa, millä olisi merkitystä erityisesti verovelvollisille, jotka ovat hankkineet hakkuukypsiä metsiä ja ovat aikeissa myydä puuta pian metsätilan hankkimisen jälkeen. Olisi myös selkeämpää, että molemmat metsävähennykseen liittyvät prosenttimäärät olisivat samansuuruisia, kuten aiemminkin.

Esityksessä ehdotetaan myös, että metsävähennysvaatimus tulisi tehdä ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Verotuskäytännössä on esiintynyt luovutusvoittoverotukseen liittyviä ongelmia tilanteissa, joissa metsävähennysvaatimuksia on esitetty takautuvasti.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

Verovuonna 2021 metsävähennystä vaati metsätalouden veroilmoituksella 16 395 verovelvollista kokonaissummaltaan 243,1 miljoonalla eurolla. Verovuonna 2022 metsävähennystä vaati 15 602 verovelvollista kokonaissummaltaan 236,0 miljoonalla eurolla. Verovuonna 2023 metsävähennystä vaati 15 659 verovelvollista kokonaissummaltaan 255,7 miljoonalla eurolla. Näissä luvuissa eivät ole mukana yhteiseturuksien metsävähennykset, joista ei ole vuosien 2021–2023 veroilmoitustiedoissa erillistä tietoa. Vuodelta 2024 verotustietoja ei vielä ole käytettävissä. Luonnonvarakeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2024 puukauppojen määrät ja hinnat ovat kuitenkin nousseet selvästi edellisvuoteen verrattuna, minkä voi odottaa kasvattavan vaadittavan metsävähennyksen määrää merkittävästi vuonna 2024. Metsävähennys tehdään metsätalouden pääomatulosta, jota verotetaan 30 000 euroon asti 30 prosenttia tai sen ylittävältä osalta 34 prosenttia verokannalla. Metsävähennyksen soveltamisen jälkeen metsätalouden pääomatulosta tehdään 5 prosentin yrittäjävähennys.

Ehdotuksen mukaan sekä korotettaisiin metsävähennyksen verovuosikohtaista enimmäismäärää että kasvatettaisiin metsävähennyspohjaa 60 prosentista 75 prosenttiin. Verovuosikohtaisen enimmäismäärän kasvattaminen ei toisi uutta vähennettävää, mutta se johtaisi metsävähennyspohjan nopeampaan käyttöön. Metsävähennyspohjan kasvattaminen sen sijaan toisi nykyistä enemmän uutta vähennettävää sekä mahdollistaisi suuremman vuosittaisen vähennyksen niillä, joiden metsävähennyspohja olisi nykytilanteessa liian pieni maksimisuuruisen vähennyksen tekemiseen. Käytettäessä laskentapohjana vuoden 2023 henkilöverotuksessa ilmoitettua verovuoden alussa olevaa metsävähennyspohjaa, joka oli noin 3 963 miljoonaa euroa, metsävähennyspohjan korottaminen 75 prosenttiin kasvattaisi vanhoja metsävähennyspohjia noin 991 miljoonalla eurolla. Vuosina 2019–2023 metsävähennyspohja on kasvanut keskimäärin noin 202 miljoonalla eurolla vuodessa. Metsävähennyspohjan kasvaessa edelleen vastaavaa tahtia, metsävähennyspohjan korottaminen 75 prosenttiin kasvattaisi vuosittaista metsävähennyspohjan lisäystä edelleen noin 51 miljoonalla eurolla vuodessa.

Ehdotettu muutos pienentäisi verotuottoja. Verotuottojen muutosta on arvioitu uusimpien käytettävissä olevien vuoden 2023 verotustietojen perustella. Arviossa huomioidaan lisäksi vuonna 2024 toteutunut metsäkauppojen määrän ja hinnan kehitys. Verotustiedoista havaitaan, että valtaosa metsävähennystä henkilöverotuksessa vuonna 2023 vaatineista vaati

metsävähennystä lähes täysimääräisesti. Jos oletetaan, että ehdotuksen mukaisen verovuosikohtaisen määrän sekä metsävähennyspohjan kasvattamisen jälkeenkin kävisi näin, muutoksen arvioidaan kasvattavan vuosittaista metsävähennyksen kokonaismäärää noin 100 miljoonalla eurolla ja pienentävän pääomatuloveron kertymää (laskennallisella 31 prosentin pääomatuloverokannalla laskettuna) noin 31 miljoonalla eurolla sekä yhteisöveron kertymää noin miljoonalla eurolla. Tässä arviossa on suurusluokkatasolla huomioitu myös yhteisetuuksien metsävähennykset, joista ei ole tarkkaa tietoa vuoden 2023 verotustiedoissa. Muutos pienentäisi siten valtion verotuloja yhteensä noin 32 miljoonalla eurolla vuodessa. Vaikutus kuntien verotuloihin olisi vähäinen. Arviossa ei ole voitu huomioida niitä veroilmoitustiedoista puuttuvia nykyisellä omistajallaan metsävähennysseurannassa olevia metsävähennyspohjia, jotka nykyjärjestelmässä on jo käytetty loppuun, mutta jotka tämän muutoksen myötä tulisivat taas vähennettäväksi verotuksessa. Tässä mielessä verovaikutusarvio on ala-arvio.

Koska ehdotus keventää puun myyntitulon verotusta, ehdotus voi jossain määrin vaikuttaa puun myyntipäätöksen ajoittamiseen lain voimaan tuloa edeltävältä ajalta sen jälkeiselle ajalle. Tämä voisi korottaa muutoksesta johtuvaa verotuottojen menetystä erityisesti ensimmäisinä vuosina korotuksen voimaan tulon jälkeen. Tätä käyttäytymisvaikutusta ei kuitenkaan ole voitu arvioida eikä sitä ole otettu edellä esitettyssä verotuottoarviossa huomioon.

4.2.2 Vaikutukset verovelvollisiin, metsämarkkinoihin, ilmastoon ja ympäristöön

Vuosina 2021–2023 metsävähennystä on metsätalouden veroilmoituksella vaatinut noin 16 000 luonnollista henkilöä, kuolinpesää tai yhtymää vuosittain. Vuonna 2023 keskimääräinen metsävähennys oli noin 16 300 euroa. Näissä luvuissa eivät ole mukana yhteisetuudet. Yhteisetuuksien metsävähennykset sisältyvät vuoden 2023 veroilmoituksella muihin vähennyksiin, joita ilmoitti noin 260 yhteisetuutta, jotka olivat oikeudelliselta muodoltaan yhteismetsiä. Näistä vähennyksistä todennäköisesti merkittävä osa sisälsi metsävähennyksiä.

Niiltä osin kuin verovelvollisen hankkima metsävähennyspohja myöhemmin tuloutuu metsää myytäessä luovutusvoittoverotuksessa, metsävähennys rinnastuu varauksen kaltaiseksi veronmaksun lykkääntymiseksi, josta verovelvollisen saama hyöty rinnastuu korkoetuun. Metsävähennys ei kuitenkaan tuloudu luovutusvoiton verotuksessa, jos metsäkiinteistö siirtyy perintönä, lahjana tai sukupolvenvaihdosluovutuksena. Tällainen metsäomaisuuden siirtyminen on yleistä verrattuna vapailla markkinoilla tapahtuviin kauppoihin. Ehdotettu muutos lisää kannustimia metsätilojen sukupolvenvaihdoksiin tai niiden aikaistamiseen tekemällä sukupolvenvaihdoksesta aikaisempaa kannattavampaa tilan perinnöksi jättämiseen verrattuna.

Koska metsävähennyksen korotus kohdistuu vain luonnollisiin henkilöihin, yhtymiin ja yhteismetsiin, muutos voi suhteellisesti vahvistaa näiden ryhmien osuutta metsien omistajina muihin omistusrakenteisiin verrattuna.

Esityksen tavoitteen mukaisesti metsävähennyksen korotus kannustaisi metsänomistajia aktiivisempaan metsätalouden harjoittamiseen. Metsävähennyksen korotus voi kannustaa laajentumishaluisia metsänomistajia hankkimaan lisää metsää, koska se keventää puun myynnistä saatavan voiton verotusta, mikä voi parantaa metsätalouden kannattavuutta ja lisätä puun tarjontaa. Toisaalta muutos voisi kasvattaa metsätilojen kysyntää ja korottaa metsätilojen hehtaarihintoja. Tämä voi heikentää metsätalouden kannattavuutta ja vaikuttaa myös niihin metsänomistajiin, jotka hankkivat metsää muuhun kuin metsätalouskäyttöön. Vuoden 2008 metsävähennyksen laajentamisella pyrittiin kannustamaan metsänomistajia lisäämään metsäomistustensa määrää. Muutoksen arvioitiin kuitenkin lisänneen metsän kysyntää ja ainakin osittain pääomittuneen metsän hintaan, millä on heikentävä vaikutus metsäkauppojen

määrään.³ Metsävähennyksen vaikutuksia metsämarkkinoihin Suomessa ei kuitenkaan ole tarkkaan selvitetty.

Metsävähennyksen kasvattaminen voisi kannustaa hakkuiden määrän lisäämiseen, millä voisi olla negatiivisia vaikutuksia ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.⁴ Näiden vaikutusten suuruutta ei kuitenkaan ole voitu arvioida, koska metsävähennyksen vaikutus hakkuiden lisääntymiseen ei ole tiedossa.

4.2.3 Vaikutukset viranomaisen toimintaan

Ehdotetuilla muutoksilla on jonkin verran vaikutusta viranomaisten toimintaan. Erityisesti metsävähennyksestä koskevien säännösten muuttuminen edellyttää Verohallinnolta ohjaus- ja valvontatyötä entuudestaan jo metsävähennysjärjestelmässä olleiden metsien metsävähennyspohjan lisäkorotusvaatimusten oikeellisuuden varmistamisessa verovuoden 2026 verotuksessa. Metsätalouden sähköisen veroilmoituksen ohjelmistoa sekä veroilmoituslomaketta on lisäksi muutettava ottamaan huomioon vuotuisen metsävähennyksen enimmäismäärän korotus.

5 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta annettiin lausuntokierroksella 14 lausuntoa. Lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta ovat antaneet maa- ja metsätalousministeriö, Finnwatch ry, Keskuskaupakamari, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Maanmittauslaitos, Metsäteollisuus ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen veroasiantuntijat ry, Verohallinto, Veronmaksajain Keskusliitto ry, WWF Suomi, professori Juha Lindgren, professori Pekka Nykänen sekä yksi yksityishenkilö.

Lausunnoissa esitysluonnosta sekä kannatettiin että vastustettiin. Esityksen kannattajat eivät juuri perustelleet kantaansa, vaan lähinnä yhtyivät esityksen perusteluihin. Esityksen vastustajat näkivät ongelmallisena sen julkista taloutta heikentävän vaikutuksen sekä sen, että esitys kannustaa lisäämään hakkuita, minkä nähtiin vaikeuttavan Suomen ilmasto- ja hiilineutraalisuustavoitteita. Lisäksi lausunnoissa esitettiin joitakin pääosin teknisluontoisia muutoksia ja täsmennysehdotuksia.

Lausuntojen johdosta esityksen perusteluita ja vaikutusarvioita on täydennetty. Ehdotetun tuloverolain 46 §:n 8 momentin muutoksen ehdotettua voimaantuloajankohtaa on myöhennetty vuodella. Lisäksi ehdotettaviin muutoksiin on lisätty vaatimus metsävähennysvaatimuksen esittämisestä ennen verovuoden verotuksen päättymistä.

6 Säännöskohtaiset perustelut

46 §. Luovutusvoiton laskeminen. Pykälän 8 momentissa mainittu prosenttiluku muutettaisiin vastaamaan metsävähennyksen uutta enimmäismäärää. Pykälää sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran vasta vuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa, koska ennen vuotta 2027 ei metsävähennyksenä ole voitu vähentää 75 prosenttia luovutetun kiinteistön hankintamenosta.

³ Hänninen ja Leppänen (2016): Metsätilamarkkinoiden aktivointi. Luonnonvarakeskus, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 23/2016.

⁴ Seppälä ym. (2022): Metsät ja ilmasto: Hakkuut, hiilinielut ja puun käytön korvaushyödyt. Suomen ilmastopaneelin raportti 3/2022.

55 §. Metsävähennys. Molempia pykälän 2 momentissa olevia prosenttilukuja korotettaisiin 15 prosenttiyksiköllä. Korotetun metsävähennyksen voisi tehdä myös ennen lain voimaan tuloa hankittujen metsien hankintamenojen perusteella. Korotettu metsävähennysmahdollisuus koskisi kuitenkin vain niitä metsiä, jotka ovat nykyisellä omistajallaan metsävähennysseurannassa. Sillä ei olisi merkitystä, että metsävähennysoikeus on käytetty loppuun. Vähennyspohjan laajennus ei sen sijaan koskisi niitä metsiä, joissa edellinen omistaja on käyttänyt vähennyspohjan kokonaan ja metsä on vastikkeetta siirtynyt uudelle omistajalle ilman 3 momentin mukaista siirtyvää vähennysoikeutta. Edelliselle omistajalle aikanaan muodostunut vähennysoikeus ei siten voisi taannehtivasti korottua niin, että vastikkeetta metsän ennen korotuksen voimaantuloa saaneelle syntyisi kokonaan uusi vähennyspohja.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin vaatimus metsävähennysvaatimuksen tekemisestä ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä.

7 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2026 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

8 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2026. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lain 46 §:ää sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran vasta vuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 46 §:n 8 momentti sekä 55 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 46 §:n 8 momentti ja 55 §:n 2 momentti laissa 1085/2008 sekä 55 §:n 4 momentti laissa 896/2001, seuraavasti:

46 §

Luovutusvoiton laskeminen

Metsän luovutusvoiton määrää laskettaessa luovutusvoittoon lisätään 55 §:n nojalla tehdyn metsävähennyksen määrä, kuitenkin enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia luovutettavan metsän hankintamenosta.

55 §

Metsävähennys

Metsävähennyksen määrä on enintään 75 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Verovelvollisen verovuonna ja aikaisempina verovuosina tekemien metsävähennysten yhteismäärä vähennettynä määrällä, joka 46 §:n 8 momentin nojalla on lisätty metsän veronalaiseen luovutusvoittoon, ei saa ylittää 75 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsävähennykseen oikeuttavien metsien yhteenlaskettujen hankintamenojen määrästä.

Metsävähennys tehdään verovelvollisen vaatimuksesta. Vaatimus tulee tehdä ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä ja sen yhteydessä tulee esittää selvitys vähennyksen edellytysten täyttymisestä. Verovuonna tehtävän metsävähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Tämän lain 46 §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vasta vuodelta 2027 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 8.5.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Laki

tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 46 §:n 8 momentti sekä 55 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 46 §:n 8 momentti ja 55 §:n 2 momentti laissa 1085/2008 sekä 55 §:n 4 momentti laissa 896/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

46 §

Luovutusvoiton laskeminen

Metsän luovutusvoiton määrää laskettaessa luovutusvoittoon lisätään 55 §:n nojalla tehdyn metsävähennyksen määrä, kuitenkin enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luovutettavan metsän hankintamenosta.

55 §

Metsävähennys

Metsävähennyksen määrä on enintään 60 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Verovelvollisen verovuonna ja aikaisempina verovuosina tekemien metsävähennysten yhteismäärä vähennettynä määrällä, joka 46 §:n 8 momentin nojalla on lisätty metsän veronalaiseen luovutusvoittoon, ei saa ylittää 60 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsävähennykseen oikeuttavien metsien yhteenlaskettujen hankintamenojen määrästä.

Metsävähennys tehdään verovelvollisen vaatimuksesta, ja hänen tulee sitä vaatiessaan

46 §

Luovutusvoiton laskeminen

Metsän luovutusvoiton määrää laskettaessa luovutusvoittoon lisätään 55 §:n nojalla tehdyn metsävähennyksen määrä, kuitenkin enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia luovutettavan metsän hankintamenosta.

55 §

Metsävähennys

Metsävähennyksen määrä on enintään 75 prosenttia verovelvollisen metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä verovuonna saaman veronalaisen metsätalouden pääomatulon määrästä. Verovelvollisen verovuonna ja aikaisempina verovuosina tekemien metsävähennysten yhteismäärä vähennettynä määrällä, joka 46 §:n 8 momentin nojalla on lisätty metsän veronalaiseen luovutusvoittoon, ei saa ylittää 75 prosenttia verovelvollisen verovuoden lopussa omistamien metsävähennykseen oikeuttavien metsien yhteenlaskettujen hankintamenojen määrästä.

Metsävähennys tehdään verovelvollisen vaatimuksesta. *Vaatimus tulee tehdä ennen*

Voimassa oleva laki

esittää selvitys sen edellytyksistä. Verovuonna tehtävän metsävähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

Ehdotus

verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä ja sen yhteydessä tulee esittää selvitys vähennyksen edellytysten täyttymisestä. Verovuonna tehtävän metsävähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.
Tämän lain 46 §:ää sovelletaan kuitenkin
ensimmäisen kerran vasta vuodelta 2027
toimitettavassa verotuksessa.*
